

**ELÄINLÄÄKÄRI-
PALVELUT
-TYÖRYHMÄ
MMM**

18.2.2021

Maria Wahlfors

Vt.ympäristöterveyspäällikkö

(valvontaeläinlääkäri)

Ympäristöterveys Pirteva

PIRKKALA

YMPÄRISTÖ- TERVEYDEN- HUOLLON KOKONAISUUS

- Ympäristöterveys on ehdottomasti säilytettävä yhtenä kokonaisuutena
- Kokonaisuus, jonka tehtävänä on suojella ihmisiä (ja eläimiä) elinympäristön terveydellisiltä haitoilta, kaikki toiminnot tiiviisti yhteydessä toisiinsa
- Yksiköiden koon rajallisesta suurentamisesta etuja, mutta aluetuntemusta olisi jossain määrin säilytettävä ja toimipisteiden sijainnit ja käyttö suunniteltava tehokasta työskentelyä tukeviksi
- Ympäristöterveyden kokonaisuuden siirto hyvinvointialueille kannatettavaa käyttäen mahdollisuuksien mukaan nykyisiä toimitiloja
- Esimiesten ja tukipalvelujen tarve kasvaa, jos toimintoja eriytetään tai toimipisteiden määrä kasvaa
- Epidemioiden nopea selvittäminen ja tehokas hoitaminen edellyttää elintarvikevalvonnan, terveydensuojeluvalvonnan ja eläinlääkärin tiivistä ja joustavaa yhteistyötä. Yhteys terveydenhuoltoon tärkeä
- Terveystarkastajien ja eläinlääkärien työn joustomahdollisuudet, toimenkuvien sovittaminen, sijaistamiset ja työkierto mahdollistuu
- Eri toiminnoissa tarvittavaa yhteistä osaamista voidaan keskittää
- Yhteys kunnan muihin toimintoihin ja muihin viranomaisiin: yhteistyö tarpeen, nykyiselläänkään ei aina tiivistä yhteyttä ole, mutta yhteistyöstä pystytään huolehtimaan

ELÄINTEN TERVEYDEN JA HYVINVOIN- NIN VALVONTA

- Yhteydet muuhun ympäristöterveyteen turvattava (linkittyy mm. asumisterveyteen, alkutuotannon elintarvikehygieniaan, epidemiatyöhön ja praktiikkatyöhön), myös terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan yhteys toisiinsa kiinteä
- RUVI: toimipaikat, työn johtaminen ja tukitoiminnot?
- AVI: yhteys praktiikkaan ja elintarvike- ja terveydensuojeluvalvontaan katkeaa, toimipisteet?
- Ohjaavia tahoja on varaa vähentää ja osaamista kerätä yhteen
- Tuotanto- ja lemmikkieläinten valvontaa ei voi eriyttää
- Resurssien riittävyys turvattava, eläinsuojelutehtävään selkeästi osoitettava lisärahoitus tarpeen (jatkuva kustannusten nousu hillittävä)
- Virkojen tarpeiden mukainen sijoittelu (ja palkkaus) kokonaisuutena mietittävä
- Yhteistoimintasopimukset suositeltavia resurssien tarpeenmukaisen jaon kannalta
- Rahoituskuviota kuitenkin järkevöitettävä, nykyinen laskutuskäytäntö työllistää
- Kiinteä korvaussumma tarvikkeisiin, puhelimiin yms., mahdollisesti myös eläinsuojelutehtävän hoitamiseen / hinta käytetylle ajalle? Terveiden valvonta kustannusten mukaan
- Eläinsuojelun valvontamaksut (jatkovalvonta), perimisestä voi tulla kustannuksia
- Resurssien jako asukasluvun mukaan ei toimi (etäisyydet, maaseudun haastavat kokonaisuudet ja erilainen eläintenpito)

VALVONTA- ELÄINLÄÄKÄRIN TYÖ, PARITYÖ

- **Turvallisuus:**

- ❖ Asiakaskunta haastavaa, usein useamman viranomaisen asiakkaita
- ❖ Puututaan hyvin henkilökohtaisiin asioihin
- ❖ Työ tehdään ennalta ilmoittamatta, ei tietoa tilanteesta, johon sattuu saapumaan
- ❖ Asiakkaalle tutuissa olosuhteissa joskus kaukana avunsaannista
- ❖ Poliisin resurssien käyttö vähenee

- **Laatu:**

- ❖ Yhteiskunnallisesti merkittävä tehtävä, jossa erittäin laajat valtuudet: osaavat valvojat välttämättömiä
- ❖ Hetkellinen tilanne, kokonaisuus saatava selville
- ❖ Asiakkaan kuunteleminen, kysymykset
- ❖ Tilannekohtaiset havainnot
- ❖ Näiden yhdistäminen
- ❖ Dokumentointi (kuvat, muistiinpanot)
- ❖ Tarvittavat mittaukset
- ❖ Johtopäätökset, kuuleminen ja valvontakeinon valinta
- ❖ Laadukkaat asiakirjat
- ❖ Yhteinen päätös lisää varmuutta + asiakkaan oikeusturvaa ja viedään loppuun saakka

- **Tehokkuus:**

- ❖ Kaksi osaavaa ammattilaista toimii tehokkaasti ja jakaa tehtävät tarkastuksella – selvästi nopeampaa
  - ❖ Tarkastuksia voidaan tehdä kerralla useampi (matkakustannukset), hallinnollinen paperityö voidaan jakaa
  - ❖ Haastavassa kommunikoinnissa käytetään molempien taitoja
  - ❖ Osaavan parin kanssa valvonta viedään tehokkaasti loppuun saakka -> vähemmän käyntejä / kohde
- Jaettu vastuu parantaa jaksamista ja vähentää valvonnan henkilöitymistä!

PARITYÖN KUSTANNUKSET

- Täysin luotettavaa vertailua yksin / parityönä tehdyn elsuvalvonnan kustannuksista on haastavaa tehdä
- Kustannus ei kuitenkaan missään nimessä ole lähellekään kaksikertainen kahden eläinlääkärin parityössä
- Tarkastusmäärät parityössä hyvin lähellä kaksinkertaista

2010: 92 kpl 2011:90 kpl
2017: 201 kpl 2020:224 kpl

(muiden tehtävien määrä ei ole ollut vakio)

- Kustannusten kasvuun vaikuttavia tekijöitä:
  - ❖ Palkkojen nousu, muut virkatehtävät
  - ❖ Eläinsuojelutyön lisääntynyt määrä
  - ❖ Valvonnan tarve ei vähene valvonnalla
  - ❖ Muuhun kuin tarkastukseen käytetyn ajan tarve on kasvanut huomattavastikin (neuvonta, lausunnot, puhelut, laadukas hallintotyö yms.)

VALVONTA- ELÄINLÄÄKÄ- RIN TYÖOLOJAT JA JAKSAMINEN

- Parityö
- Työyhteisö
- Esimiehen tuki
- Työnohjaus, purkumahdollisuus
- Muut tehtävät työnkuvassa
- Hyvät yhteydet praktiikkaan ja eri viranomaisiin
- Kommunikointitaitojen kehittäminen ja ylläpito
- Hallittavissa oleva työmäärä
- Työssä nähtävä myös normaalia eläintenpitoa ja hyvinvoivia ihmisiä (jaksaminen ja osaaminen!)
- Turvallisuuden kokemus työssä
- Osaamisen tunne (eläinosaaminen, ihmisosaaminen, hallintomenettelyt)
- Työn tärkeyden ja vaikuttavuuden kokemus (valvontakeinovalikoiman oikeasuhtainen käyttö, ihmisten onnistunut motivointi)

KIITOS!

Maria Wahlfors

Ympäristöterveys Pirteva

Hämeenkyrö, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi
etunimi.sukunimi@pirkkala.fi

PIRKKALA

